

ING Groep N.V.
T.a.v. de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen
Amsterdamse Poort
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam

PER MAIL via: ralph.hamers@ing.com en mark.milders@ing.com

KOPIE: AFM via: signalen@afm.nl

Den Haag, 15 mei 2019
Referentie: 2019 008 PK TA GK
Betreft: VEB / ING – Geruchten over overname Commerzbank

Geachte dames en heren,

Graag verwijzen wij naar de recente geruchten in de markt over de interesse van ING Groep N.V. (“ING”) in de overname van Commerzbank.¹

1. Geruchten in de markt over overname Commerzbank

Volgens persbureau Bloomberg laat ING zich adviseren door Perella Weinberg Partners inzake de eventuele overname van Commerzbank. Volgens Bloomberg heeft ING ook al contact gehad met de Duitse overheid over de overname. De Duitse overheid houdt een belang van ruim 15% in Commerzbank.²

In Die Welt van 18 april jl. werd gesteld dat ING haar hoofdkantoor naar Frankfurt zou verplaatsen in geval van overname van Commerzbank. Dat zou in het overleg met de Duitse overheid als toezegging zijn gedaan teneinde ook van de Duitse overheid – als grootaandeelhouder van Commerzbank en tevens toezichthouder – akkoord te krijgen.³

ING heeft deze geruchten niet ontkend of bevestigd. Hoewel ING niet op ieder marktgerucht hoeft te reageren, is het in het belang van een zuivere koersvorming van het ING-aandeel dat zij duidelijkheid geeft over bovenstaande geruchten.

¹ <https://fd.nl/beurs/1301216/ook-ing-huurt-zakenbankiers-in-voor-mogelijke-overname-commerzbank>

² <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-05-14/ing-unicredit-said-to-tap-advisers-to-explore-commerzbank-bid>

³ https://www.welt.de/print/die_welt/wirtschaft/article192112587/ING-buhlt-um-Commerzbank.html

De koers van het ING-aandeel laat de afgelopen dagen een dalende koersbeweging zien. Niet uit te sluiten valt dat deze fluctuatie verband houdt met de mogelijke interesse van ING in Commerzbank.

Ten aanzien van UniCredit gingen vergelijkbare geruchten rond in de markt. UniCredit heeft daar inmiddels op gereageerd. UniCredit reageerde op 14 mei 2019, onder druk van de Italiaanse markttoezichthouder. Na het sluiten van de beurs van Milaan liet UniCredit weten dat er nog geen contracten met zakenbanken zijn getekend 'gerelateerd aan enige potentiële marktoperatie waarover geruchten gaan'.

Al met al is het voor ING opportuun om het beleggend publiek onverwijld te informeren over haar eventuele interesse in Commerzbank.

Als de hiervoor genoemde geruchten op waarheid blijken te zijn gebaseerd, geldt het volgende. Op grond van artikel 17 Verordening (EU) nr. 596/2014 (Marktmisbruikverordening) zijn uitgevende instellingen als ING verplicht voorwetenschap openbaar te maken. Voorwetenschap is niet openbaar gemaakte informatie die concreet is en die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking heeft op een uitgevende instelling of op een of meer financiële instrumenten en die, indien zij openbaar zou worden gemaakt, een significante invloed zou kunnen hebben op de koers van deze financiële instrumenten of daarvan afgeleide financiële instrumenten (art. 7 lid 1 Marktmisbruikverordening).

Op grond van artikel 4 lid 3 van het Besluit Openbare Biedingen Wft moet ook een bieder voorwetenschap openbaar maken voor zover die rechtstreeks op hem betrekking heeft of verband houdt met het voorgenomen, aangekondigd of uitgebrachte openbaar bod. Ook eventuele voldoende concrete tussenstappen in de besluitvorming over een eventuele overname zijn voorwetenschap.⁴ Een tussenstap is bijvoorbeeld het instrueren van een zakenbank of het contact hebben met een grootaandeelhouder.

De vermeende interesse van ING in de overname van Commerzbank door ING dient als voorwetenschap te worden gekwalificeerd. ING mag de openbaarmaking van de voorwetenschap niet uitstellen. Door de geruchtvorming en koersbeweging is vertrouwelijkheid van deze voorwetenschap kennelijk niet langer gegarandeerd. Eveneens is misleiding van het beleggend publiek waarschijnlijk.

Of de geruchten waar zijn of niet is in dit kader tot slot minder relevant. Bij het achterwege blijven van een (pers)bericht van ING worden beleggers op het verkeerde been gezet.

2. Overname voorleggen aan de aandeelhoudersvergadering

Tot slot vragen wij uw aandacht voor het volgende. Zoals bekend heeft de aandeelhoudersvergadering geen decharge gegeven aan de raad van bestuur en de raad van commissarissen. Reden daarvoor was het gevoerde beleid, met name ten aanzien van de recente witwasaffaire. Deze affaire is intern niet adequaat op waarde geschat. Een en ander heeft geleid

⁴ HvJ EU, 28-06-2012, C-19/11, JOR 2012/259 m.nt Hoff: (Daimler/Geltl): “[...] in het geval van een in de tijd gespreid proces dat erop is gericht een bepaalde situatie of gebeurtenis te doen plaatsvinden, niet alleen deze situatie of gebeurtenis maar ook tussenstappen van dit proces die verband houden met de verwezenlijking van deze situatie of gebeurtenis, concrete informatie [...] zijn.”

tot een boete van 775 miljoen euro. Al met al bestaat de indruk bij de aandeelhouders dat de raad van bestuur en de raad van commissarissen van ING voorlopig niet in control is.

De VEB maakt zich tegen deze achtergrond ernstige zorgen over de (vermeende) poging van ING tot overname van Commerzbank. Een dergelijke majeure operatie kan alleen tot een succes leiden als ING haar eigen zaken op orde heeft.

Een (niet-limitatieve) lijst met andere zorgen van de VEB is in de bijlage aangehecht.

Om te voorkomen dat de aandeelhouders voor een voldongen feit worden gesteld, stellen wij voor dat u de overname – mocht deze nader geconcretiseerd worden – ter goedkeuring voorlegt aan de aandeelhoudersvergadering. Een en ander ongeacht het antwoord op de vraag of dit wettelijk verplicht is op grond van art 2:107a BW.

Uw reactie zien wij graag zo snel mogelijk tegemoet.

Wij sturen een kopie van deze brief aan de AFM. Wij plaatsen ook een kopie van de brief op onze website.

Hoogachtend,

Vereniging van Effectenbezitters

P.M. Koster
directeur

Bijlage:

10 redenen om te twijfelen aan de rationale van een samengaan van ING en Commerzbank

1. Commerzbank heeft lagere kapitaalratio's dan ING. Bij een samengaan zou de solvabiliteit van ING significant verslechteren.
2. Het kostenniveau van Commerzbank ligt significant hoger dan van ING. Het lijkt onvermijdelijk dat het personeelsbestand van Commerzbank zal moeten krimpen na een samengaan. Dit zal gepaard gaan met een onvermijdelijke, jarenlange strijd en spanning met vakbonden. De integratie van Commerzbank zal hierdoor worden bemoeilijkt.
3. ING heeft in Duitsland een sterke uitgangspositie als pure online speler. Commerzbank is daarentegen een meer traditionele bank. Derhalve valt de strategische rationale van een samenvoeging niet direct in te zien.
4. De interne controle omgeving bij ING is nog zonder een zogenaamde “*all clear*”-signaal van toezichthouders. Het binnenhalen van Commerzbank, dat toch de nodige probleem dossiers kent, lijkt daarom onverstandig en prematuur.
5. De zorgen over de gebrekkige interne controle omgeving - en de daaraan verwante witwasaffaire - was aanleiding tot de ongekende weigering van decharge aan Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen tijdens de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van 23 april 2019. Dit is een duidelijk signaal dat aandeelhouders onvoldoende vertrouwen hebben in de strategie van en het toezicht bij ING. Het door ING beoogde herstel van vertrouwen is niet gediend met deze omvangrijke en complexe transactie.
6. UniCredit reageerde op 14 mei 2019 op verzoek van de Italiaanse toezichthouder op vergelijkbare geruchten. ING zou naar aanleiding van de ondermaatse communicatie richting aandeelhouders in de jaren 2018 en 2019 de markt niet onnodig in onzekerheid moeten laten. De onzekerheid van aandeelhouders is gereflecteerd in het dalende koersverloop van het ING-aandeel in de afgelopen dagen.
7. De vermeende interesse in Commerzbank staat haaks op eerdere uitlatingen van bestuursvoorzitter Ralph Hamers. In februari en maart van dit jaar liet Hamers weten geen grote overnames te overwegen en nodig te hebben om de strategie en doelstellingen te realiseren. De vermeende interesse in Commerzbank lijkt niet weloverwogen en in strijd met eerder gedane uitlatingen
8. De grootste bedreiging voor het verdienmodel van ING komt uit de hoek van start-ups en internetgiganten. Het valt niet in te zien hoe door een samengaan met Commerzbank deze strategische uitdagingen het hoofd kunnen worden geboden.
9. In het algemeen hebben grensoverschrijdende bankfusies en overnames zelden geleid tot economische waardecreatie. Culturele aspecten spelen hierbij een nauwelijks te onderschatten rol. Het samenvoegen en integreren van complexe IT-infrastructuur is bovendien een ingewikkeld en langdurig proces.
10. Samengevat lijkt de interesse voor Commerzbank een vlucht naar voren die ING op de lange termijn juist achteruit zet.